

afdeling Zwolle

2025

Programma januari t/m juni

Locatie, tijdstip en entree*

Voortaan heten we je op **donderdag** van harte welkom in multifunctioneel centrum **De Enk**, Enkstraat 67 te Zwolle. www.deenkassendorp.nl

De presentatie begint om 19:30 uur en eindigt rond 22:00 uur. We vragen iedereen om op tijd te komen, zodat onze spreker voldoende tijd heeft voor zijn verhaal en iedereen optimaal van de avond kan genieten. Voor en na de presentatie en tijdens de pauze is er gelegenheid om gebruik te maken van de horeca.

Voor het bijwonen van onze bijeenkomsten vragen we een entreeprijs van **€ 3,50**. Deze betaal je bij binnenkomst in de zaal contant aan de penningmeester. We hanteren een uniforme entreeprijs voor leden en niet-leden.

Contactgegevens

Wil je elke maand op de hoogte blijven van de volgende bijeenkomst en ander nieuws van onze afdeling, laat dit dan per e-mail aan ons weten of laat bij je bezoek jouw e-mailadres achter op het intekenformulier. Voor vragen, opmerkingen of suggesties staat het bestuur voor je klaar.

Bastiaan Luytjes, voorzitter
Brian Veltman, secretaris (06-420 620 23)
Sicco Dierdorp, penningmeester

www.nvbs.com/zwolle

zwolle@nvbs.com

NVBS afdeling Zwolle

* Let op: locatie, dag en entreeprijs zijn gewijzigd. Verdere wijzigingen voorbehouden.

Donderdag 9 januari

Het ontstaan, de zegetocht en neergang van de PCC

Maurits van den Toorn

De PCC, het Amerikaanse tramtype uit de jaren dertig, kunnen we als een van de succesvolste tramtypes ooit beschouwen. Ook in Europa is de PCC-car een succes geworden, vooral door de activiteiten van het Belgische consortium Electroraail dat de licentierechten van de Amerikaanse ontwerpers had verworven. Achtereenvolgens Den Haag, Brussel, Antwerpen en Gent kozen voor de PCC, later gevolgd door de Franse steden St. Etienne en Marseille. Ook elders in Europa reden ‘PCC-achtigen’ en de Tsjechische firma Tatra gebruikte de PCC-techniek in haar trammodellen waarvan er vele duizenden aan bijna het hele Oostblok werden geleverd. Inmiddels is de tijd van de PCC (bijna) voorbij, het concept is ingehaald door modernere technieken.

Let op! Andere datum dan eerder vermeld.

Donderdag 20 februari

Stoom Boven Alles! – nieuwe oude films

Ton Pruissen

Als het aan Ton Pruissen lag zou de wereld er heel anders uitzien. “Ik richt een nieuwe partij op: de SBA – Stoom Boven Alles.” Hoe de wereld er uit zou zien als hij het voor het zeggen had, laat hij deze avond zien en horen met datgene waar hij om bekend staat: oude films van stoomlocomotieven, mét geluid. We zien deze avond exotische stoom in India, de laatste stoomwolken in Rheine, smalspoor in Polen dat heel veel weg heeft van een Nederlandse stoomtram, en nog veel meer. “Op het moment dat ik dit schrijf ben ik druk bezig met nieuwe oude films. Ik kan nog niet zeggen wat ik precies zal laten zien,” aldus Pruissen. “Laat je verrassen – ik zorg voor een aangename verrassing.”

Donderdag 20 maart

Historie van de Sprinters (SGM)

Albert Koch

In december 2021 nam NS afscheid van de eerste generatie Sprinters, of Stads-gewestelijk Materieel (SGM) zoals het officieel heette. Hiermee kwam een einde aan een periode van veertig jaar waarin dit materieel een hoofdrol speelde in het kortafstandsverkeer in met name de Randstad. De inzet van SGM begon in 1977 op de Hoekse Lijn, later gevolgd door de Zoetermeerlijn. Zijn bijnaam ontleent dit materieel aan het snel kunnen 'sprinten' tussen dicht bij elkaar gelegen stations en tegenwoordig is dit de algemene productnaam van stoptreinen bij NS. Albert Koch verzorgt een presentatie over de historie van dit markante materieeltype.

Donderdag 10 april

China, stoom achter het bamboegordijn

Bert van der Kruk

China, dat geheimzinnige verre Aziatische land met zijn geheel eigen cultuur, aparte taal en schrift, stelde pas eind zeventiger jaren langzaam zijn grenzen open voor westerse bezoekers. Spoorwegliefhebbers grepen die kans om de nog ruim tienduizend daar in dienst zijnde stoomlocomotieven te zien. In het begin waren dit ware ontdekkingsreizen waarin het culturele aspect de hoofdmoot vormde. Al snel begonnen de Chinezen te begrijpen wat die stoomfans wilden en organiseerden reizen naar streken waar veel Chinezen nog nooit een westerling hadden gezien.

Bert van der Kruk maakte in 1984 zo'n reis mee naar het toen al ontdekte stoomparadijs Mantsjoerije. Naast de nodige stoompluimen konden hier ook de trambedrijven van de steden Harbin en Changchun op foto worden vastgelegd. Een hoogtepunt was een bezoek aan de laatste grote stoomlocomotiefabriek ter wereld in Datong waar tot 1987 jaarlijks nog driehonderd nieuwe machines gebouwd werden.

Donderdag 8 mei

Vorbijrijden toegestaan

Geschiedenis van het seinwezen in Nederland

Jan Tromp

De functie van het seinwezen is tweeledig: ten eerste voorkomen dat twee treinen tegelijkertijd op dezelfde plaats zijn en ten tweede berichten of opdrachten aan de machinist of treinbesturing doorgeven. In deze presentatie wordt de geschiedenis van het seinwezen vanaf 1839 behandeld. De opbouw is chronologisch aan de hand van kantelpunten zoals bijvoorbeeld de Spoorwegwetten van 1860 en 1875, de fusie van

de spoorwegmaatschappijen in 1917, de invoering van onder meer daglichtseinen na de Tweede Wereldoorlog, de invoering van Automatische Treinbeïnvloeding na 1962 en de uitrol van European Train Control System (ETCS).

Donderdag 5 juni

Spoorzoeken in Zuid-Europa

Aad de Meij

In dit programma worden tram- en spoorwegbedrijven onder de loep genomen, die één ding gemeen hebben: ze bevinden zich allemaal in de buurt of ten zuiden van de noordelijke 45° breedtegraad. Tijdens onze reis bezoeken we de landen Oostenrijk, Joegoslavië, Italië, Frankrijk, Spanje en Portugal. Veruit de meeste opnamen zijn tussen de twintig en vijftig jaar geleden gemaakt, maar ook recente opnamen passeren de revue.

Op meerdere plekken zullen we nog stoomtractie aantreffen, maar niet getreurd als je geen liefhebber bent van stoom: er komt vanavond van alles aan bod. In Frankrijk komen we de familie-leden van onze series 1100, 1300 en 1600 tegen en in Portugal duikt nog even een door Allan in Rotterdam gebouwde motorwagen op. Ook de tramliefhebbers worden natuurlijk niet vergeten.

